

de orde gesteld. De predikant Nauman die de belevaart naar de heilige stad mede maakte en zijne reisindrukken in het licht gaf, deelde mede dat een Duitsche pottenbakker in Konstantinopel hem gezegd heeft, dat de Turken geheel te recht de Armeniers hebben doodgeslagen. Ook het woord van den Duitschen keizer, waarin hij verzekert dat de Sultan en de driehonderd miljoen Mahomedanen die over den aarde verspreid zijn en in den Sultan hun khalifereen, in hem ten allen tijde een vriend zouden vinden, doet vragen, wat zal de toekomst voor de Armeniers baren? Ook de houding van de keizerin werkt daartoe mede om op nieuw de vraag te stellen welke eene positie heeft men ten opzichte der Armenische kwestie aan te nemen. Dat de keizerin aan den arm van den gekroonden moordenaar een bezoek bracht aan den harem, heeft velen geërgerd. Nu moge de keizer bij de opening in de oogen van het Christelijk Duitschland prachtig hebben gesproken, de indruk van die woorden is geneutraliseerd door zijne vriendschapsbetuigingen aan den Sultan.

Dat een Duitscher spreekt als de pottenbakker van Konstantinopel is niet te verwonderen. Het is van algemeene bekendheid dat de Armeniers de Joden van het Oosten zijn, dat zij over groote rijkdommen beschikken en van die rijkdommen gebruik maken om aan menschen met weinig kapitaal een doodend concurrentie aan te doen. Dat op een gegeven oogenblik de volkswoede tegen hen losbarst, is daarom te verklaren. Er zullen ook wel Duitschers gevonden worden die van de concurrentie der Armeniers groote last hebben en die niet opgewassen zijn tegen hunne sluwheid in zaken.

Toch durft men het aan om de houding van den Duitschen keizer te verdedigen en is met name de *Allgem. Evang. Luth. Kirchzeit.* er op uit om allerlei drogredenen daarvoor aan te voeren, al is er ook geen woord te vinden om het bezoek der keizerin in den harem des sultans te vergoelijken.

De *Allgem. Evang. Luth. Kirchzeit.* zegt: „Ware de vervolging der Armeniers eene zuivere Christenvervolging geweest, dan had de keizer den sultan niet de hand mogen drukken. Maar de Turk heeft geen Christenen doch alleen Armeniers vervolgd!“ Dergelijke uitvluchten heeft men steeds gehad. Het gaat ook moeilijk om te zeggen: „Ik vervolg de Christenen omdat zij Christenen zijn.“ Maar als ook in Christenland menschen die voor de belijdenis van den Christus uitkomen tegengestaan worden, spreekt men het nooit uit, dat men dit doet om hunne belijdenis, doch altijd wordt de een of andere verkeerde daad of min goede eigenschap daarvoor als voorwendsel gebruikt.

Het is nu reeds zoover gekomen dat een Duitsch kerkelijk blad uitspreekt, dat onder de gegeven omstandigheden de Duitsche keizer niet beter doen kon dan den Turkschen Sultan vriendelijk te behandelen en zijn Souvereiniteitsrecht te erkennen. Daardoor wordt het gemoed des Sultans tot kalme gebracht, en wordt hij genegen om zich bij den Duitschen keizer aangenaam te maken, de Duitsche handel zal er ongetwijfeld bij winnen. Ook de Armeniers zijn door die houding meer gebaat, dan wanneer de Duitsche keizer den Sultan onstemd had, door een protest tegen de gepleegde moorden.

Hoe treurig is het dat de Christennatie zoo door onderlingen jalouzie verdeeld worden, dat men genoodzaakt is hen door vriendschapsbetuigingen in goeden luim te houden, uit vrees dat anders beiden doodslagen zullen worden losgelaten tegen weerloze Christenen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

EEN OPTOCHT.

Zoodra iedereen die schoolgaat leert en dus dient te weten, ligt er tusschen Saksen en Boheemen een gebergte, dat om begrijpelijke redenen het *Ertzgebirge* heet. Het is een streek, waar 't des winters zeer ruw kan zijn. Een deel van het gebergte is zelfs zoo woest, dat er nagenoeg niemand woont. Andere plekken echter leveren weer vele metalen, als ook vlas en haver, en het half miljoen menschen dat in het gebergte in steden en dorpen woont bestaat uit vijftig lieden, die weven en spinnen, den grond bewerken, of onder den grond in de mijnen arbeiden. Zoo is het geweest al eeuwen lang en zoo was het dus ook in 't jaar 1515, den tijd waarin we ons even moeten terugdenken.

En zoo nuver volkje als het *Ertzgebirge* bewoont laat zich niet spoedig bewegen voor zijn plezier eens een dag vrijaf te nemen. 't Moest zijn wel een bijzondere reden zijn, waarom op zekeren heiligen zomerdag van het jaar zoo even genoemd, in de stad Annaberg nagenoeg niemand op of onder den grond aan 't werk gebleven was. Was er dan misschien kermissen, een feest dat toen ook in Duitschland veel werd gevierd? Neen, want die viel op den dag der „heilige Katharina“, en haar dag was het nu volstrekt niet. En toch waren nu meer menschen op de been dan zelfs in den druksten tijd der jaarmarkt.

Toch was er een goede reden voor al die drukte, die in het stedeke heerste. Er zou een groote optocht plaats vinden en dat er dan altijd scharen van menschen toestroomden weten we allen, uit hetgeen gebeuwt bij de feesten in September van 't vorig jaar.

Op den weg, die naar de Wolkensteinerpoort voerde, was in heel het stadje geen plekje meer ledig. Ouden en jongen zochten een geschikt staanplaatsje te vinden, om den schitterenden, zeldzamen optocht te zien, welke straks door de poort zou binnenkomen, om dan langs een bepaalden weg naar de kerk te gaan. Bont zag er de welkomstige uit. Van uren ver waren bergwerkers en boeren gekomen, om het schoone schouwspel te genieten. Ambachtslui en deftige burgers, koopvrouwen en dames, schooljongens en kinderen uit het gebergte alles warrelde doorheen. Nauwelijks kon de stad al haar gasten bergen; de oude poortwachter kreeg de handen vol werk en had alle moeite om ruimte te maken, als een paar ruiters of een vrachtwagen door den vrij nauwen toegang in of uit moesten.

't Was één uur op den middag. De groote donkloek die gelagen had zweeg een oogenblik maar om aanstonds weer te beginnen. Het geluid van verschillende klokken klom nu door heel de stad. En een kreet ging uit duizenden monden op: „Na komen ze!“ Tegelijk ontstond een geweldig geluid; met geweld maakten de staalruiteren ruim baan. Menigeen werd omzicht er zij gedrongen, tot eindelijk de straten zooveel doornijk schoon waren geveegd, en vrij baan lieten voor wat er verwacht werd.

Zou de koning dan komen? vraagt gij. Neen, want er was geen koning, en de Duitsche keizer kwam eelden heel in 't *Ertzgebirge*. Toch was er wel een hooft des lands, namelijk de hertog van Saksen. Maar ook die werd niet verwacht. Wie er dan konen zou?

Degenen, die buiten de poort geschaard ston-

den, tot welke de groote weg steil ophiep, zagen het 't eerst. Vooraan kwamen rijen monniken, Franciscanen, in de kleeding hunner orde. Zij, de bewoners van het klooster der stad, droegen vandeels met verschillende zinnebeelden, zooda een kruis en een lam; eenigen hadden kaarsen in de hand, die echter thans natuurlijk niet brandden. Een der monniken droeg een kostbaar bewerk, rood fluweelen kussen. Daarop lag een beschreven perkament met zijden kwasten, op welk roode pauselijke zegels waren gedrukt.

Op de monniken volgden de priesters der plaats. Elk droeg zijn fraaiste ambtsgewaad. Zij hadden banieren bij zich, waarop het kindeken Jezus was voorgesteld met Maria; voorts St-Joris die den draak d.i. den duivel bevecht enz. Allen zongen gezamenlijk in diepe, zware tonen een Latijnsch kerkgezang.

Na de geestelijkheid, die den voorrang had, kwamen de wereldlijke heeren. Eerst de burgemeester van Annaberg, een deftig heer in een prachtig gewaad en den degen op zij. Hem volgden de raadsheeren, gelijk hij te paard en allen in hun kostelijkste kleeding. Daarna kwamen ettelijke mindere personen, die den stoet begeleidden, en zoo noodig voor de orde zorgden.

Op een hoog fier ros verscheen achter hen een man, naar wien zich aanstonds alle blikken richtten. Hij droeg een prachtig gewaad, dat van een priester, al bereed hij zijn paard zoo blink als de beste ridder. Een hoog heer moest hij wezen, want boven zijn hoofd werd een rijk versierd verhemelte of dek gedragen, 'twek vier mannen ondersteunden — een eer, dien geen der andere heeren was vergund. Zijn gelaat was ruw, zijn trekken fiersch, en zijn kleine oogen staarden nu eens streng dan weer sluw op de dichte volksmenigte, die hem van alle zijden aangaapte.

„Daar is hij, daar is Johan Tetzl“, zoo mompelde de een tot den ander.

En hij was 't, de befaamde Tetzl uit Leipzig, de man die aan den „heiligen stoel“, d.i. aan den paus zooveel goede Duitsche guldens had weten te bezorgen.

„De eerwaarde heer zal hier lang blijven, hoor ik“, fluisterde een deftig burger, den naast hem staande in 't oor. „'t Is een zegen voor onze stad Annaberg.“

„'t Is mogelijk“, antwoordde de ander, naar 't scheen een reizend koopman. „Maar weder keerig is het ook een zegen voor den eerwaarden heer. Hij weet wel, dat er in 't *Ertzgebirge* veel zilver zit.“

„Poet man“, sprak een vrouw, die de woorden had opgevangen. „Gij moet veeleer dankbaar zijn, dat onze heilige vader te Rome zoo goed over ons denkt, en ons hier te Annaberg den aflaat zendt. Dit gebeurt niet overal.“

„Maar vrouw“, sprak haar man, „waar bemoeit gij u toch mee. Als de heilige vader zoo vriendelijk is, wat kwaad steekt er dan in dat hij meteen ons laat betalen voor de moeite die wij hem veroorzaken. Hij kan toch ook niet van den wind leven.“

Gelukkig trok op dat oogenblik de gestalte van Tetzl, die vlak bij de sprekers was gekomen, zoozeer de aandacht, dat alle gepraat ophield, temeer wijl nu de stadspoort was bereikt, een daverend gejuich uit de menigte opging. 't Was de welkomstgroet van de Annabergers aan Tetzl, den pauselijke afgezant, die hen nu met naam van „Zijn Heilichheid“ den paus vergeving van zonde, vrijspraak van schuld en zaligheid kwam aanbieden. Ja nog meer, niet alleen hun, maar ook allen voor wie zij dit wenschten, al waren ze ook lang gestorven. Heil en zaligheid bracht Tetzl, zoo meende het volk, en daarom juichte het hem toe.

Doch er is maar één naam ter zaligheid gegeven, en die naam is niet Tetzl en niet Rome, maar Christus Jezus.

CORRESPONDENTIE.

A. J. B. te H. — Uw vraag kwam nadat het stukje in 't nr. van 8 Jan. reeds was gedrukt. Doch 't komt in orde.

A. S. te M. — Uw vraag is eindelijk uit de duisternis opgedoken. 't Antwoord volgende week.

J. M. V. te R. — Er is geen enkele reden, waarom ge niet zoudt penzen en „fantaseren“. Ook staat er in Jac. 3: 2 iets, dat ons allen geldt. Ga dus gerust voort; wij zullen het ook doen. Zoo komen we verder.

HOOGENBIK.

Gezondheids-Gezondheid.

Gezondheids-Gezondheid.
BEROEPEN: Blokzijl, F. Brunsma, te Oldeboorn. — Hollandscheveld, G. Meyer, te Barger. — Zalk en Veenendaal, J. E. Reijenga, cand. te Lemmer. — Helder, R. P. Haan, te Tiel. — Rozenburg, E. Prinsen, te Oostveld.
AANGENOMEN: Stellingma, H. Volten, te Noermeer.

Nederlandsche Hervormde Kerk.
BEROEPEN: Bergambacht, W. Zijlstra, te Wadingsveene. — Den Ham, J. L. Dippel, te De Bilt. — Ingen, E. J. B. Janzen, cand. te Est. — Assendelft, G. Blanken, te Oostveen. — Heinkenszand, W. G. van Doorne, W. K. J. te Over- en Neder-Asselt. — Stavenisse en Wijnngaarden, H. J. van Rooijen, cand. te Ridderkerk. — Corgene, J. K. van Kooij, te IJzendoorn (bij Tiel). — Hoorn, H. W. ter Haar, te Franeker. — Burgh, E. B. Couvée, cand. te Leiden. — Rijnsaterwoude, O. Norel, te Wons en Engster. — Waspij, J. C. Locher, te Birkdun. — Medemblik, J. Visser, te Woudenberg. — Seesterberg, C. A. van den Akker, cand.

AANGENOMEN: Heer Hugowaard, H. G. Brink, cand. — Goedereede, J. M. Lammers, cand. te Leiden. — Sas van Gent, A. H. Akersloot, cand. te Houten. — Ros, cand. te Breukelen. — Edam, J. Pool, te Haastrecht. — Heemse, J. C. F. van Herwerden, cand. — Wedde, R. A. Engels, cand. — Dussen, C. A. V. d. Akker, cand. — Bleiswijk, G. T. van Beusekom, cand.

BEDANKT: Meedhuizen, J. D. Uden, Masman, te Zweloo. — Mijnsheerenland, K. Verhagen, te Zullen. — Amersfoort, J. D. Idenburg, te Hillegerberg. — Stevensweert, C. A. Klinkenberg, Jr., te Beusichem. — Sliedrecht, J. J. Oesevaarde, te Middel. — Jaarveld, J. M. Schippers, te Houten. — Moerdijk, J. A. van Boven, te Oud-Beijerland. — Mantsing, en Schillaard, C. J. Niemeijer, te Tjalleberd.

Onze vriendelijke dankbetuiging aan zoovele geabonneerden die ons de verschuldigde abonnementsgelden over het afgeloopen kwartaal reeds toezonden, nemen wij de vrijheid, hen, die dit nog niet deden, beleeft te verzekeren zulkz alsnog vóór of op den 20sten dezer te doen en hun postwissel te adresseren aan

De Administratie van „De Heraut“ Amsterdam.

De abonnementsprijs is voor De Heraut f 1.20 per kwartaal.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Januari 1899.

Advertentien.

Heden ontliep, na een langdurig lijden, in zijnen Heere en Heiland, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, GERHARDUS ALEXANDER GOLDSCHMEDING.

In den ouderdom van ruim 72 jaar. Wed. G. A. GOLDSCHMEDING-MOINAT.

JOH. L. GOLDSCHMEDING.

G. GOLDSCHMEDING.

DE HAAS.

L. G. GOLDSCHMEDING.

C. G. GOLDSCHMEDING.

DE HAAS.

GERH. GOLDSCHMEDING.

C. C. GOLDSCHMEDING.

VAN LERUWEN.

D. GOLDSCHMEDING.

J. GOLDSCHMEDING.

DE KLOET.

A. C. GOLDSCHMEDING.

G. E. GOLDSCHMEDING.

HERMANS.

E. C. KIRCHNER.

GOLDSCHMEDING.

W. KIRCHNER.

Amsterdam, 5 Januari 1899.

Dankbetuiging.

Voor den welkomstgroet, mij bij mijn thuiskomst uit Amerika, en voor den Nieuwjaarsgroet mij bij de intrede van 1899 van velerlei kant toegezonden, betuig ik mijnen hartelijken dank.

Tevens zij het mij vergund hierbij op te merken, dat niet lang geleden ook aan de Gemeente-Universiteit van Amsterdam een Prof. Dr. KUYPER is opgetreden, zoodat het, ter vermindering van vergissing bij de postbeambten, gewenscht zal zijn op het adres bij mijn naam de aanduiding van mijn woonhuis te voegen: Prins Hendrikkade 173.

KUYPER.

Amsterdam, 12 Jan. 1899.

L. G. WEISZ & Co.

Commissarissen in Effecten.

Prinsengracht bij de Prinsenstraat.

No. 157.

AMSTERDAM.

Verschenen bij H. A. VAN BOTTENBURG, Amsterdam.

Studenten-Almanak voor 1899,

van het corps van studenten N. D. D. D., aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en van het studentencorps F. Q. J. te Kampen.

Met portret van Dr. A. KUYPER.

Prijs gebonden in heel linien stempelband f 1.50.

Nog slechts enkele exemplaren verkrijgbaar.

ROOSTERS 1899

voor de

Zondagsscholen.

1. van Ds. DE GAAY FORTMAN.

2. van A. J. HOOGENBIK en

G. WIEGAND.

GEPERFOREERD.

Prijs van elk f 0.04; 100 Ex. f 3.—.

Amsterdam.

Pretoria. HOEVEKER & WORMSER.

Hikervium.

S. J. SEEFAT.

Penningmeester.

In mijn Generaal-Depôt, — gevestigd:

INTERNATIONALE APOTHEEK van ALBERT SOMMER

(Duitsch Goddiplomeerd Apotheker)

Heiligenweg, hoek Singel, Amsterdam, —

zijn uitsluitend door mij verkapt en gepotentieerde medicamenten verkrijgbaar.

Het Depôt is in den laatste tijd aanmerkelijk vergroot. Ik verzoeke vooral om op het Fabrieksmark te letten, daar dit wordt nagebootst.

Men adresseere: Homoeopathisch Centraal-Depôt

Dr. WILLMAR SCHWABE — AMSTERDAM.

Dr. WILLMAR SCHWABE.

Prijscourant en alle Brochures GRATIS verkrijgbaar.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER.

Kalverstraat 154, Amsterdam.

Theologische en Wetenschappelijke Boekhandel.

HELLETRIE, Fransch, Duitsch en Engelsch. — BAEDEKERS, TAUCHNITZ' editie. — Textbooks. — Photographien.

Neemt abonnementen aan op alle Tijdschriften in de moderne talen. Direct verkeer met het buitenland.

ADVERTENTIE-BUREAU.

Uitgave van „Litterarische Wegwijzer“, Maandblad.

Overzicht der laatste uitgaven op het gebied van Wetenschap en Kunst, met letterkundig overzicht. Wordt op aanvraag GRATIS toegezonden.

P. VAN EIJK,

Firma JOHANNES KRAMER & Co

DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIE en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terughetaald.

Vereeniging ter bevordering van Christelijke Lectuur.

Lidmaatschap jaarlijks f 5.—, waarvoor men voor minstens f 5.— ontvangt en bovendien uit het fonds der Vereeniging gratis voor f 5.— aan boeken bijkijst.

In 1898 verschenen:

C. W. H. v. d. POST, Piet Oys. f 1.20

(Gebonden f 1.50.)

F. BETTEX, Natuur en Wet. „ 2.75

(Gebonden f 3.40.)

I. A. WORMSER, Van Amsterdam naar Pretoria, acht maanden in Pretoria. Met 80 platen en portretten. „ 1.90

(Gebonden f 2.50.)

zoodat de leden in 1898 voor. f 5.85

aan nieuwe boeken ontfingen, behalve de f 5.— ter hunner keuze.

Amsterdam.

Pretoria.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. TH. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. BARON SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen

KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

Honderde attesten ter inzage. Vraag de Catalogi van:

Breebaart's Orgelhandel.

Damrak 22, AMSTERDAM.

Zij werden reeds 293 maal bekroond.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

Door den heer A. S. J. Dekker te Goes f 41.50; door Ds. G. de Walle te Koudum f 20.50; door den heer A. Vingerling te Gouda f 11; door den heer J. van der Waals te Nijkerk (Gld.) f 245; door den heer M. Hilverda te Abbege f 23.50; door den heer M. van der Laan te Kollum f 89; door den heer J. de Haan te Zevenbergen f 2; door den heer K. van Rijse te Pretoria f 120.80; door Ds. J. E. Vonckenberg te Voorthuizen uit Bamerfeld f 46 uit Kootwijk f 3 uit Voorthuizen f 67.50 samen f 116.50; door den heer J. Hartkamp te Maas sluis uit Maasland f 110.50; door den heer R. P. Fledderus uit Oude Nijmuidum, Sondel, Wijked en Balk f 22.30.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit.)

Van de Geref. kerk te Bedum B f 6.25; van idem te Abbege f 7.

Aan Schenkingen:

Gevoinden in de Collecten Geref. kerk te Amsterdam C. B. L. f 2.50.

Voor de Medische Faculteit:

Van J. v. d. B. te Aarlanderveen met dank voor de behouden thuiskomst van Dr. A. Kuyper f 5.

Voor het Studiefonds:

Door den heer G. F. Taats, namens den Raad van de Geref. kerk te Rotterdam B, van de Halvestuiversvereeniging f 150.

S. J. SEEFAT.

Penningmeester.

De persarbeid voor de Zending, door Ds. H. DIJKSTRA vroeger aangevangen in de Macedonië en voortgezet in de Vrije Kerk, verschijnt van 1 Januari 1899 in Hollands Kerkblad. Abonnement 65 Cts. per kwartaal. Adres: Bureau HOLLANDS KERKBLAD, te 's-Gravenhage.

Bij J. VAN GOLVERDINGE & ZOON, te 's-Gravenhage, is verschenen:

Samenwerking.

Voorstel en Proeve van regeling tot uitvoering van Art. 13 der Kerkenorde van de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Ingezonden voor de aanstaande Generale Synode met Memorie van Toelichting en Bijlage, door de Classis 's-Gravenhage.

Prijs 50 Cent.

Gereformeerd Gymnasium, te Amsterdam.

Sedert de laatste opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs de volgende giften.

Raad: Wed. W. T. f 1; A. H. T. f 0.50; H. T. f 1; F. B. f 0.50; Gez. T. f 0.50; R. M. f 0.50; Th. F. f 0.50; A. B. K. f 1; P. T. f 0.50; J. d. G. f 0.50; K. P. f 0.50; K. E. W. f 1; G. H. J. G. f 1; Ds. H. B. f 1; Foudgum: P. v. d. H. f 0.50; J. J. H. f 1; L. P. J. f 1; Lichtaard: H. M. f 1; H. K. H. f 1; A. B. f 0.50; R. T. f 1; S. V. v. d. W. f 1; D. S. O. f 1; J. d. G. f 0.50; Reitsma: S. V. f 0.50; H. D. f 0.50; J. K. f 1; Genum: A. P. R. f 0.50; J. P. R. f 1; P. P. R. f 1; A. A. d. J. f 1; A. J. L. f 0.50; J. S. F. f 0.50; Groningen: Z. R. f 1; A. A. f 1; E. W. S. f 1; Meij. C. M. v. H. f 1; Meij. S. B. f 1; T. D. f 1; D. I. f 1; H. D. B. f 1; H. W. f 1; J. d. V. f 1; J. T. f 1; Dr. B. f 1; G. d. V. f 1; J. H. v. H. f 1; P. A. f 1; D. A. B. f 1; H. A. P. f 1; S. W. f 1; W. M. f 0.50; K. B. f 1; A. K. f 1; Wed. H. H. S. f 0.50; Wed. R. f 1; J. d. B. f 1; W. K. f 1; H. f 0.50; C. L. N. f 1; Wed. H. S. f 1; Hoogkerk: C. H. E. f 0.50; A. v. d. R. f 1; T. M. f 1; P. O. P. B. f 0.50; Wed. O. v. Z. f 1; Bierum: Ds. J. G. f 1; N. N. f 1; Dorkwerd: Wed. E. W. f 1; J. N. f 0.50; E. S. f 1; Zuidwolder: E. v. R. W. f 1; H. B. f 1; B. A. f 1; E. d. V. f 1; K. H. B. f 1; J. J. W. f 1; R. v. W. P. f 1; E. E. f 1; Sauwerd: W. B. f 1; J. B. f 1; Wed. K. L. f 1; Bedum: Ds. J. M. S. f 1; J. W. f 1; H. M. f 0.50; G. P. f 1; Winsum: Ds. M. f 1; J. D. f 1; R. S. f 1; K. K. f 0.50; Uithuizen: I. O